

Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

[08-570 470 00](tel:08-57047000)

varmdo.kommun@varmdo.se

www.varmdo.se

Arbetsordning för kommunfullmäktige i Värmdö kommun

Diarienummer: 2022KS/1432

Ersätter styrdokument:

Ansvar: Kommunfullmäktige

Uppföljning: Vid behov

Beslutsdatum: 2022-12-21

Beslutsnivå: Kommunfullmäktige

Inledning

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter (5 kap 5-7 §§ KL)

1 § Fullmäktige har 51 ledamöter.

2 § I vallagen finns bestämmelser om ersättare.

Ordförande och vice ordförande (5 kap 11 § KL)

3 § De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andra vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Valen till presidiet bör förrättas vid det nyvalda fullmäktiges första sammanträde.

4 § Vid presidievalet bestämmer fullmäktige även tiden för uppdragen.

5 § Tills presidiet har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

6 § Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart som möjligt välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått. Är samtliga i presidiet förhindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Tid och plats för sammanträdena (5 kap 12 § KL)

7 § För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena. de Sammanträdena bör inte pågå efter kl. 22.00. Sammanträdesordningen fastställs senast i november månad för nästkommande år.

8 § De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober. Avgående fullmäktige bestämmer dagen för det första sammanträdet. En begäran om ett extra sammanträde som framställs av minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet samt vara undertecknat av de ledamöter som ställer sig bakom begäran.

9 § Om det föreligger skäl för det får ordföranden efter samråd med vice ordförandena, ställa in ett sammanträde eller ändra dagen och tiden för sammanträdet.

10 § Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in, alternativt att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, underrättar ordföranden snarast varje ledamot och ersättare om det beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

11 § Fullmäktige sammanträder i Värmdösalen, kommunhuset eller annan lokal som ordföranden, efter samråd med vice ordförandena, bestämmer för ett visst sammanträde.

Tillkännagivande av sammanträdena

12 § Ordföranden ska kungöra tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige tillsammans med uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska kungöras på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen.

13 § Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträdet minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

14 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde till kl. 22.00 på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

15 § Fullmäktige kan även besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde under en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta. Ordföranden utfärdar då kungörelse om det fortsatta sammanträdet.

16 § Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver kungörelse inte utfärdas, men ordföranden måste underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

17 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

18 § Kommunstyrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

19 § Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende

ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

20 § Kallelse skickas elektroniskt till respektive @varmdo.se-adress. Övriga handlingar distribueras digitalt.

21 § Interpellationer, enkla frågor och motioner ska vara tillgängliga för samtliga ledamöter och ersättare vid det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

22 § Är ledamot förhindrad att delta i sammanträde eller i en del av ett sammanträde, har respektive parti ansvar för att deras ersättare kallas in.

23 § Om ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

24 § Ledamot ska anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

25 § Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör inträdet ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

26 § En uppropslista med de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

27 § I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop.

28 § Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare

29 § Ordföranden bestämmer tid och plats för justering av sammanträdet protokoll.

30 § Efter uppropet har förrättats väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera sammanträdet protokoll och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärenden

31 § Fullmäktige behandlar ärendena i den ordning som tagits upp i kungörelsen. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller

32 § Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

33 § Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

34 § Rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har:

1. Icke tjänstgörande ersättare i kommunfullmäktige. Rätten omfattar inte rätten att yrka eller få sin mening antecknad i protokollet.
2. Kommunalråd och oppositionsråd.
3. Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd, eller en gemensam nämnd, vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
4. Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
5. Den som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggningen hålls med anledning av svaret.
6. Ordföranden i ett sådant bolag som avses i 10 kap 2-6 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i bolaget.
7. Kommunens revisorer, när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen. De får även delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller revisorernas egen förvaltning.

35 § Ordföranden låter, efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs, kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, revisorerna, samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

36 § Om kommunen ingår i en gemensam nämnd får ordföranden, efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs, kalla ordföranden och vice ordförandena i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

37 § Om fullmäktige inte beslutar annat, bestämmer ordföranden, efter samråd med vice ordförandena, i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

38 § Kommundirektören får närvara vid kommunfullmäktiges sammanträden. Om kommunfullmäktige beslutar det, får kommundirektören även delta i överläggningarna men inte i besluten.

39 § Fullmäktiges sekreterare får, efter samråd med ordföranden, yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordning vid sammanträdena

- 40 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning han eller hon har anmält sig och blivit uppropad. Anmälan om att få ordet ska ske genom voteringsanläggningen.
- 41 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst en minut för en replik. Repliken görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs. Talaren har i sin tur rätt till en kontrareplik på högst en minut för varje replik. Replikrätt ges till ledamot som blivit apostroferad, antingen som person eller genom sitt uppdrag.
- 42 § För ärende om mål, budget och bokslut kan fullmäktige anta och rekommendera särskilda regler som beslutas vid respektive sammanträde.
- 43 § Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte rättar sig efter tillsägelse av ordföranden får ordföranden ta ifrån talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under dennes anförande.
- 44 § Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.
- 45 § Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa sammanträdet.

Yrkanden

- 46 § När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.
- 47 § Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.
- 48 § Andra yrkanden än bifall och avslag ska ges in skriftligen, om inte ordföranden medger annat.

Deltagande i beslut

- 49 § Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattats.
- 50 § Ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

- 51 § Omröstning ska om möjligt ske med voteringsanläggningen.
- 52 § När omröstning sker utan voteringsanläggningen biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet. Omröstningarna

genomförs då genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop.

Uppropet sker enligt uppropsslistan. Ordföranden avger alltid sin röst sist.

- 53 § Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.
- 54 § Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning omedelbart genomföras.
- 55 § En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.
- 56 § En valsedel är ogiltig om den:
1. Upptar namnet på någon som inte är valbar.
  2. Upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas.
  3. Upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.
- 57 § Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

58 § En motion:

- Ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter.
- Får inte ta upp ämnen av olika slag.

59 § Motion väcks genom att den ges in skriftligt till fullmäktiges sekretariat eller skickas till av sekretariatet anvisad e-postbrevlåda senast kl. 09.00 dagen innan det sammanträde då den ska väckas.

60 § Motion får också lämnas in vid ett sammanträde med fullmäktige, men väcks då först vid påföljande sammanträde.

61 § En ersättare får endast väcka en motion när ersättaren tjänstgör som ledamot vid det sammanträdet.

62 § Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april/maj och oktober.

63 § Motionen bör behandlas av fullmäktige inom ett år från det att motionen väcktes.

De kommunala bolagens initiativrätt

64 § Styrelsen i ett sådant bolag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL får via KIVAB väcka ärenden i fullmäktige i sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer

- 65 § En interpellation ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot.
- 66 § Interpellationen ges in skriftligen till fullmäktiges sekretariat, eller skickas till av sekretariatet anvisad e-postlåda senast kl. 09.00 dagen innan det sammanträde vid vilket ledamoten avser att framställa interpellationen.
- 67 § En ersättare får endast ställa en interpellation om ersättaren tjänstgör som ledamot vid det sammanträdet.
- 68 § Interpellationen bör besvaras under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.
- 69 § Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt och ska bifogas handlingarna till det sammanträde då den ska besvaras. Uppgift om att ett interpellationssvar kommer att lämnas vid ett sammanträde bör tas in i sammanträdet kungörelse.
- 70 § Den ledamot som har ställt interpellationen bör få ta del av svaret före det sammanträde då svaret ska lämnas.
- 71 § En interpellation får ställas till en ordförande i en nämnd, fullmäktigeberedning, eller utskott, eller en ordförande i ett sådant bolag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL.
- 72 § Kommunstyrelsens ordförande får överlämna besvarandet av en interpellation till en annan nämndordförande som har det politiska beredningsansvaret för det område som interpellationen berör.
- 73 § En interpellation får besvaras även om färre än hälften av ledamöterna är närvarande.
- 74 § En interpellation ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings handläggning. De får dock inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.
- 75 § En interpellation bör ställas till den ordförande som har beredningsansvaret för det område som interpellationen berör.

Enkla Frågor

- 76 § En fråga ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot.
- 77 § Frågan ges in skriftligt till fullmäktiges sekretariat eller skickas till av sekretariatet anvisad e-postbrevlåda, samt mottagaren av frågan, senast kl. 09.00 dagen före sammanträdet.
- 78 § En ersättare får endast ställa en fråga om ersättaren tjänstgör som ledamot vid det sammanträdet.
- 79 § En fråga får ställas till ordföranden i en nämnd, fullmäktigeberedning, eller utskott, eller en ordförande i ett sådant bolag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL.
- 80 § En fråga ska besvaras under det sammanträde då frågan framställs. Om frågan inte kan besvaras vid det sammanträdet där frågan ställs avskrivs den från vidare handläggning.
- 81 § Den som ställt frågan har två minuter på sig att ställa frågan. Mottagaren har

då två minuter på sig att ge sitt svar. Efter det har båda rätt till varsin replik om högst en minut var.

- 82 § En fråga får besvaras även om färre än hälften av ledamöterna är närvarande.
- 83 § En fråga ska röra tämligen enkla förhållanden för att ett svar ska kunna lämnas relativt omgående.
- 84 § För att hämta in upplysningar får ledamöterna ställa frågor. Frågan ska avse ämnen som hör till en nämnds, fullmäktiges eller fullmäktigeberednings handläggning. De får dock inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.
- 85 § Fullmäktige beslutar utan föregående överläggning om en fråga får ställas.
- 86 § Fullmäktige får besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en fråga till en av fullmäktige utsedd ledamot i styrelsen för en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL, eller till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Beredning av ärenden

- 87 § Om fullmäktige inte beslutar någonting annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.
- 88 § Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt en anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

- 89 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Beredning av revisorernas budget

- 90 § Presidiet bereder revisorernas budget.

Valberedning

- 91 § På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.
- 92 § Valberedningen ska representeras av samtliga i kommunfullmäktige företrädde partier och bestå av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige bestämmer.
- 93 § Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.
- 94 § Valberedningen ska lägga fram förslag i alla val som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval. Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även andra val utan föregående beredning.
- 95 § Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Val av kommunalråd

- 96 § Fullmäktige bestämmer antalet kommunalråd och väljer dessa för mandatperioden.
- 97 § Fullmäktige beslutar om kommunalrådets uppgifter, ansvarsområden och tjänstgöringsgrad.

Justering av protokollet

- 98 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.
- 99 § Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som de har lett.
- 100 § Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

Reservationer och protokollsanteckningar

- 101 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt.
- 102 § Skriftliga reservationer och protokollsanteckningar ska lämnas in till fullmäktiges sekretariat eller skickas till av sekretariatet anvisad e-postbrevlåda senast kl. 12.00 dagen före den tidpunkt som fastställts för justeringen av protokollet.
- 103 § Om det av kallelsen framgår och fullmäktige därefter beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen eller protokollsanteckningen avser, ska motiveringen lämnas in så snart det kan ske och senast 60 minuter efter sammanträdet där beslutet fattades.

Expediering och publicering

- 104 § Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.
- 105 § Ordföranden underteckningar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och övriga handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Digitala möten

- 106 § Vid extraordinära förhållanden får ledamöter och ersättare delta i kommunfullmäktiges sammanträden på distans. Ordföranden avgör om sammanträdet ska genomföras helt, eller delvis, på distans.
- 107 § Sådant sammanträde får endast genomföras om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor.
- 108 § Gruppledarna för respektive parti ska senast tre dagar innan sammanträdet

anmäla till kommunfullmäktiges sekreterare vilka ledamöter och ersättare som avser att delta på distans. Ordföranden får besluta om undantag från denna regel.

109§ Ledamöter och ersättare som avser att delta på distans ska i god tid före sammanträdet ta kontakt med sekreteraren för att säkerställa att de tekniska kraven går att möta.

110§ Den distansdeltagande ledamoten ansvarar för att säkerställa att det finns en stabil internetuppkoppling. Om en distansdeltagande ledamot eller ersättare förlorar internetuppkopplingen eller på annat sätt förlorar de tekniska förutsättningarna för att delta i sammanträdet avgör ordföranden när en ersättare ska inträda. Ordföranden kan rådgöra med respektives partis gruppleddare för att avgöra när en närvarojustering är lämplig.

111§ Närvarojusteringen får då ske även under ett pågående ärende.

112§ Den distansdeltagande ledamoten eller ersättaren ansvarar för att lokalen är anpassad så att obehöriga inte ska kunna ta del av sekretessbelagda sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Allmänhetens frågestund

113§ Allmänhetens frågestund är ett tillfälle där allmänheten har möjlighet att ställa frågor till ansvariga förtroendevalda i nämnderna och kommunstyrelsen. Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid följande sammanträden med fullmäktige:

- Kommunfullmäktiges sammanträde i december,
- Kommunfullmäktiges sammanträde i juni, samt när fullmäktige i särskilt fall så beslutar.

114§ Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

115§ Allmänhetens frågestund ska särskilt kungöras på kommunens anslagstavla och annonseras på hemsidan.